POLITISK KRONIK

UDLANDET

Januar 1955

2. – Panamas præsident Ramon Contesa myrdes af ukendte attentatmænd.

Lederen af operationerne mod guerillastyrkerne i Malaya – Geoffrey Bourne – meddeler, at terrorismen er taget betydeligt af i det forløbne år.

3. – Det tunesiske Neo Detour-parti kritiserer den franske regering for at undlade at opfylde sine løfter om selvstyre for Tunis.

5. – F.N.s generalsekretær Dag Hammarskjöld ankommer til Peking for at forhandle med den kinesiske premierminister Chou En-lai om dommene over de fængslede amerikanske flyvere.

6. – I sit årlige budskab til kongressen om »unionens tilstand« betegner præsident Eisenhower den førte udenrigspolitik som en succes. Man bør tilstræbe en sænkning af toldmurene og fortsætte hjælpen til de underudviklede områder. Militæret bør fortsat styrkes og de nyeste tekniske fremskridt tages i anvendelse.

7. – En fransk plan for samordning af den vesteuropæiske våbenproduktion meddeles i detailler. Spørgsmål vedrørende fabrikation og standardisering skal afgøres indtil 1/1-1957 af to kommissioner, der sammensættes af repræsentanter for medlemsstaterne. Der kan kun tages eenstemmige beslutninger. Fra 1957 skal en permanent kommission arbejde videre under ledelse af et råd bestående af forsvarsministrene fra medlemsstaterne. Amerikansk våbenhjælp og off-shore-programmer er indarbejdet i planen.

Den europæiske kul- og stålunion meddeler, at produktionen i 1954 har sat rekord. Der produceredes 10 % mere stål og 2 % mere kul end i 1953.

8. – Den italienske regering fremlægger en 10-årsplan for investering i erhvervslivet; det er hensigten at hæve nationalindkomsten med 5 % årlig og skaffe arbejdsmulighed for 4 millioner mennesker.

10. – I et særligt budskab til kongressen opstiller Eisenhower planer for en sænkning af toldmurene stigende til 15 % over 3 år ved bi- eller multilaterale aftaler med interesserede lande. Privat investering i udlandet bør opmuntres ved skattelettelser.

F.N.s generalsekretær Dag Hammerskjöld afslutter sine samtaler med Chou-En-lai i Peking om de fangne amerikanske flyvere. I en fælles erklæring, der ikke nævner fangerne, udtaler de deres tillid til nytten af fortsat kontakt.

11. – Costa Ricas regering meddeler, at en oprørsstyrke er trængt ind i landet fra Nicaragua.

Den japanske premierminister Hatoyama udtaler, at Japan bør opfordre Rusland og Kina til at afslutte krigstilstanden og optage normale forbindelser med Japan.

12. – Fra Iraq meddeles, at man i nær fremtid agter at afslutte en gensidig sikkerhedspagt med Tyrkiet.

Den engelske udenrigshandel er vokset i 1954 meddeler regeringen. Handels-balancen

er stadig negativ, men underskuddet er synkende. Eksporten til U.S.A. er faldet med 6 % i forhold til 1953.

13. – I en note til vestmagterne hævder den russiske regering, at Parisaftalerne er i strid med Geneve-protokollen af 1925, der forbyder brugen af gas og bakterier i krigsførelsen.

14. – En kommission fra O.A.S. (Organization of American States), der undersøger forholdene omkring fredsbruddet i Costa Rica, fastslår, at oprøret er iværksat fra Nicaragua, og opfordrer medlemslandene til at gribe ind til fordel for Costa Rica.

O. E. E. C.s ministerråd afslutter et todages møde i Paris. Det vedtages at udvide liberaliseringen af samhandelen til 90 %, at søge oprettet et europæisk fond, der kan træde i stedet for E.P.U., når en række medlemslande har gjort deres valutaer konvertible, samt at opfordre medlemmerne til at ophæve kunstig støtte til eksporten.

Den italienske forsvarsminister udtaler, at den franske våbenproduktionsplan (se 7/1), som Mendès France har diskuteret med den italienske regering, på flere punkter er uacceptabel; især kritiserer han, at U.S.A.s hjælp skal administreres af organisationen.

15. – Den franske ministerpræsident Mendès-France forhandler i Baden-Baden med forbundskansler Adenauer. De udtaler begge, at standardisering af våbentyperne er nødvendig, og erklærer sig enige med hensyn til de skridt, der videre skal tages i Saar-spørgsmålet.

Den russiske regering erklærer, at en afvisning af Paris-aftalerne i den vesttyske forbundsdag vil åbne vejen for frie fællestyske valg under international kontrol i 1955 og genoprettelse af et frit, forenet Tyskland med tilstrækkeligt militær til at garantere landets sikkerhed. Der foreslås nye stormagtsforhandlinger om Tysklands genforening og normalisering af forholdet mellem U.S.S.R. og forbundsrepublikken.

16. – O.A.S. (se 14/1) vedtager at yde Costa Rica hjælp. U.S.A. stiller flyvemaskiner til rådighed.

17. – Repræsentanter for Den vesteuropæiske Union (V.E.U.) mødes i Paris for at diskutere den franske plan for en samordning af våbenproduktionen (se 7/1).

U.S.A.s budget for finansåret 1955–56 forelægges kongressen. Det balancerer med $ 60 milliarder, hvoraf 67 % er reserveret militære formål i ind- og udland.

20. – Den franske ministerpræsident Mendès-France omdanner sin regering, idet han bl.a. overdrager udenrigsministerposten, som han hidtil selv har beklædt, til Edgar Faure.

Præsident Eisenhower sender en økonomisk rapport for 1954 til kongressen. Sammenlignet med 1953 er nationalproduktet sunket med $ 8 milliarder til 357 milliarder, den månedlige arbejdsløshed er steget fra 1.5 til 3.2 millioner og prisindekset for forbrugsvarer er sunket en smule. Rapporten udleder dog en vis optimisme af den forøgelse af den personlige indkomst, der kan spores, og foreslår en hævning af minimallønnen og forøgelse af statsgælden.

Sovjetunionen udsender sin økonomiske rapport for 1954. Den viser en stigning i industriproduktionen på 13 %. Hovedparten falder på sværindustrien.

Costa Ricas præsident meddeler, at fjendtlighederne i landet er ophørt med oprørsstyrkernes nederlag.

22. – Einar Gerhardsen danner norsk regering.

23. – De vesttyske socialdemokraters leder Erich Ollenhauer, opfordrer forbundskansleren til at formå vestmagterne til at forhandle med Rusland om det russiske forslag af 15/1. En ratifikation af Parisaftalerne vil ødelægge muligheden for tysk genforening.

25. – Den amerikanske kongres giver præsidenten fuldmagt til at anvende militæret, dersom Formosa eller Pescadores øerne alvorligt trues af det kommunistiske Kina. Et F.N.-initiativ for at få standset fjendtlighederne vil blive hilst velkommen.

I en tale til centralkomitéen udtaler det russiske kommunistiske partis førstesekretær Krushchev, at hovedvægten fejlagtigt er blevet lagt på den tunge industri. Han kritiserer tillige landbrugets ledelse.

26. – Frankrig besvarer den russiske note af 16/12 1954 og udtaler, at de russiske argumenter for opsigelse af venskabstraktaten ikke retfærdiggør denne handling. England afgiver en note af lignende indhold som svar på den russiske note af 20/12.

Den vesttyske regering udtaler sig om den russiske erklæring af 15/1. Rusland har – siger man – ene af krigstidens allierede forbeholdt sig sine rettigheder fra Yalta og Potsdam; erklæringen åbner dog muligheder, dersom der kan afholdes virkeligt frie fællestyske valg og dersom Rusland vil forhandle om fred med en regering, der er udgået af disse valg. Som et tegn på god vilje vil man opfatte løsladelsen af krigsfanger, der endnu tilbageholdes i Rusland.

28. – Den engelske ambassador i Moskva udtrykker overfor Molotov sin regerings ængstelse over situationen omkring Formosa. Han advarer den kinesiske folkerepublik mod at tro, at U.S.A.s trusler om eventuelt at gribe ind med væbnet magt, ikke er alvorligt ment. Han udtaler endvidere, at England, New Zealand og U.S.A. vil støtte en invitation til Pekingregeringen om at deltage i F.N.s forhandlinger om sagen.

30. – N.A.T.O. udsender en beretning om sit arbejde siden 1949. Antallet af disponible divisioner er i den forløbne tid vokset fra 12 til 100; luftvåbenet er blevet endnu kraftigere udbygget. Omkostningerne er vokset fra £ 1 milliard til 8 milliarder årlig. Sovjetunionen kan opstille 400 divisioner og på tre år er den russiske luftflåde fordoblet til 20.000 maskiner. De østeuropæiske stater kan mønstre 80 divisioner.

Den russiske delegation fremsætter i Sikkerhedsrådet et forslag om, at U.S.A. skal trække al støtte til Formosaregeringen tilbage.

Den arabiske liga afholder møde i Cairo for at drøfte den tyrkisk-iraqiske pagt (se 12/1); Iraq har undladt at sende repræsentanter. Et ægyptisk forslag, der fordømmer traktaten, forkastes.

Det japanske udenrigsministerium offentliggør en russisk note, hvori den russiske regering erklærer sig villig til en forhandling om normalisering af forholdet mellem de to lande.

31. – Det engelske Commonwealth's premierministre mødes i London.

Udenrigsminister Molotov meddeler den engelske ambassador i Moskva, at Rusland deler Englands syn på situationen i det fjerne østen; Rusland vil støtte invitationen til Peking.

F.N.s sikkerhedsråd vedtager to New Zealandske forslag, eet om at undersøge den senere tids voldsomme krigerske aktivitet omkring Formosa og eet om at invitere den kinesiske folkerepublik til at deltage i debatten om de fjernøstlige spørgsmål.

Den franske nationalforsamling forkaster regeringens krav om midlertidige bevillinger, indtil finansloven er blevet vedtaget.

Februar 1955

2. – Den indiske regering afslutter en kontrakt med Rusland om køb og opførelse af et stålværk.

Under en debat i nationalforsamlingen om den franske regerings politik i Nordafrika, rejser deputerede fra disse områder et voldsomt angreb på regeringen, der påstås at fremme terrorismen ved sin eftergivenhed.

3. – Peking-radio meddeler, at den kinesiske regering kun vil følge Sikkerhedsrådets invitation af 31/1, dersom det russiske forslag af 30/1 alene sættes på dagsordenen, og Kuo-mintang regeringens delegation fjernes og Pekingregeringen anerkendes af F.N.

På den øverste sovjets åbningsmøde forelægges budgettet for det kommende år. De militære udgifter er forøget til 112 milliarder rubler mod 100 i det forløbne år. Til sværindustrien er afsat næsten det dobbelte af, hvad der tillægges let industri og landbrug tilsammen.

4. – Commonwealth-konferencen godkender, at Pakistan bliver republik, men fremdeles står i Commonwealth.

5. – Efter en tredages debat styrtes Mendès-Frances med 319 stemmer mod 273. 20 af Mendès-Frances partifæller, de socialradikale, støtter oppositionen.

8. – I en tale til den øverste Sovjet påtager ministerpræsident Malenkov sig skylden for den fejlslagne landbrugspolitik. Hans afskedsbegæring bevilges og den tidl. forsvarsminister Bulganin udnævnes til hans efterfølger.

I et fællesmøde af den øverste sovjets to kamre holder udenrigsminister Molotov en tale om den internationale situation. Han udtrykker sin glæde over forståelsen mellem Kina, Burma og Indien – ikke mindst fordi Indiens »internationale autoritet« er en vigtig faktor i fredens tjeneste. Østrig bør have en fredstraktat i 1955, men landet må love ikke at deltage i nogen alliance rettet mod krigstidens allierede og ikke akceptere et nyt Anschluss. Molotov angriber Parisoverenskomsterne og U.S.A.s støtte til Chang Kai-Chek og hævder, at Rusland er overlegen med hensyn til brintbomben.

Commonwealth-konferencen i London afsluttes med et kommuniqué, hvori man fastslår enighed om at medvirke til en afspænding af verdenssituationen. Vesttysklands optagelse i det vesteuropæiske forsvarsfællesskab betragtes som et skridt på vejen mod større sikkerhed.

Det amerikanske senats udenrigspolitiske udvalg godkender forsvarstraktaten af 2/10 1954 mellem U.S.A. og Formosaregeringen. Godkendelsen sker dog under forbehold af, at den nationalistiske regering bl.a. ikke får tilkendt suveræniteten over Formosa og at kun Formosa og Pescadores-øerne dækkes af traktaten.

9. – Den øverste Sovjet udnævner Malenkov til minister for elektricitetsindustrien og marskal Zhukov til forsvarsminister.

10. – Den argentinske regering afskediger 100 katolske præster og nonner, der underviser i statsskolerne.

12. – Rømningen af Tachenøerne, som Chang Kai-shek hidtil har holdt besat, afsluttes med amerikansk hjælp.

14. – Sikkerhedsrådet vedtager ikke at træffe afgørelse vedrørende de fjernøstlige forhold, forkaster det russiske forslag af 30/1 og afviser et russisk forslag, der tilsigter at fjerne Formosaregeringens repræsentation. Derved er muligheden for et møde med Pekingregeringen bortfaldet.

15. – Den engelske regering meddeler, at den vil bygge 12 atomkraftværker over en 10-årig periode. Arbejdet skal påbegyndes i 1957.

18. – Den italienske ministerpræsident Scelba og udenrigsminister Martino afslutter et besøg i London.

20. – Udenrigsminister Eden mødes med den ægyptiske premierminister Nasser i Cairo. De udtaler deres tilfredshed med forbedringen af forholdet mellem England og Ægypten siden afsluttelsen af traktaten om Suezkanalzonen.

23. – Den social-radikale Edgar Faure danner fransk regering med deltagelse af samtlige partier undtagen socialister og kommunister.

S. E. A. T. O.-magternes udenrigsministre mødes i Bangkok.

24. – Den tyrkiske-iraqiske pagt underskrives.

Bank of England hæver diskontoen med 1 % til 4½. Finansminister Butler udtaler, at det hjemlige forbrug må nedskæres.

25. – S.E.A.T.O.-konferencen i Bangkok afsluttes. I en fælles erklæring fremhæves den økonomiske støtte til de underudviklede områder. Organisationens øverste organ bliver en årlig udenrigsministerkonference, medens det løbende arbejde vil blive varetaget af et permanent råd med sæde i Bangkok.

F.N.s underudvalg for nedrustning (se 5/11 -54) (England, U.S.A., Frankrig, Canada og U.S.S.R.) træder sammen i London.

27. – Den vesttyske forbundsdag ratificerer Parisoverenskomstens 4 traktater; med 320 stemmer for og 150 imod, idet dog Saaroverenskomsten kun opnår 263 stemmer mod 202.

Ved parlamentsvalg i Japan opnår premierminister Hatoyamas parti, demokraterne, 185 mandater, hvilket er en fremgang på 65. Venstresocialisterne går frem fra 74 til 89, medens de liberale mister 69 pladser og kun opnår 112.

28. – Ved Gaza indtræffer et alvorligt sammenstød mellem ægyptiske og israelske soldater.

Marts 1955

1. – I det engelske underhus åbner premierminister Churchill forsvarsdebatten med en omtale af den revolution i krigsteknikken, som brintbomben har medført. Der gives intet »absolut forsvar« længere.

2. – I Damascus underskrives en ægyptisk-syrisk pagt, der står åben for andre arabiske stater; hensigten er at udelukke Iraq fra det arabiske samarbejde p.gr. af underskrivelsen af den tyrkisk-iraqiske traktat.

Under den engelske forsvarsdebat erklærer »Labourrebellen« Bevan, at U.S.A. forhindrer den engelske regering i at forhandle med de russiske ledere. Churchill svarer, at hans sygdom i hovedsagen var skyld i, at det gunstige tidspunkt for forhandlinger kort efter Malenkovs magtovertagelse blev forpasset, og at begivenhedernes gang siden havde forhindret et møde. Labours leder Attlee indrømmer, at Englands eneste forsvar ligger i dets styrke til modangreb og den afskrækkende virkning heraf. Regeringens forsvarspolitik godkendes med 303 stemmer mod 253.

3. – Udenrigsministrene fra de 3 Balkanpagtlande – Tyrkiet, Grækenland og Jugoslavien mødes i Ankara for at oprette et fællesråd bestående af 20 medlemmer fra hvert lands lovgivende forsamlinger. Afstemninger skal foretages efter »hoveder«, ikke efter lande.

De vestallierede giver Vesttyskland ret til at genoprette Lufthansa i etaper. De indenlandske ruter vil kunne åbnes 15/6.

Kong Norodom Sihanouk af Cambodia abdicerer til fordel for sin fader, prins Suramarit. Abdikationen skyldes strid med den internationale våbenstilstandskommission for Indo-Kina om den kommende forfatning.

4. – Det ungarske kommunistiske partis centralkomité beskylder premierminister Nagy for »højreafvigelse« og »opportunisme«, idet han har undladt at skænke sværindustrien og landbrugets kollektivisering tilstrækkelig opmærksomhed.

De religiøse sekter i Viet-nam, Cao Dai, Hoa Hao, og Binh Xuyen, der råder over egne hære, meddeler, at de vil danne en ny antikommunistisk regering.

Sikkerhedsrådet sætter Ægyptens klager over Gazaepisoden på dagsordenen. (se 28/2).

Den franske regering udsender en erklæring om Saar. Det hedder heri, at efter folkeafstemningen må Saars stilling være afgjort, indtil en fredskonference kan optage spørgsmålet påny.

6. – Saudi-Arabien tilslutter sig den ægyptisk-syriske pagt (se 2/3).

7. – I en tale i nationalforsamlingen kritiserer den jugoslaviske præsident Tito, at Rusland fremstiller normaliseringen af forholdet til Jugoslavien som et nederlag for dette land; en sådan fremstilling er »uden forbindelse med virkeligheden«.

Viet-nams regeringsstyrker går i den centrale del af landet til aktion mod de bevæbnede sekter.

10. – Præsident Eisenhower lover de 7 V.E.U.-lande, at U.S.A. efter pagtens ikrafttræden vil fortsætte sin nuværende støtte. Hvis det ønskes, vil U.S.A. også deltage i forhandlingen om våbenproduktionens tilrettelægning.

Det russiske kommunistiske partis centralkomité kritiserer landbrugsministeriets planlægning af produktionen og kræver større råderum for kollektivgårdenes egne myndigheder.

11. – Det meddeles i Moskva, at Molotov har anmodet den østrigske regering om at fremkomme med sin »endelige mening« om hans forslag af 8/2 angående Østrigs fredstraktat.

14. – Den svenske regering protesterer overfor Tjekoslovakiet og Rumænien, hvis gesandtskaber i Sverige har været centre i en omfattende spionageorganisation.

I en rapport til kongressen oplyser præsident Eisenhower, at kongressen i indeværende finansår har bevilget 2.8 milliarder til oversoiske lande og yderligere 2.5 milliarder kan benyttes. Den løbende støtte til Europa er mere end halveret siden 1952. Præsidenten henleder opmærksomheden på, at Rusland i de sidste år har afsluttet handelstraktater med underudviklede områder og har givet tilbud

om teknisk og økonomisk assistance til en række lande.

Den østrigske regering besvarer den russiske henvendelse (se 11/3). Man accepterer betingelserne i Molotovs tale d. 8/2.

I det engelske underhus kræver Attlee, at regeringen skal søge en stormagtskonference indkaldt snarest. Churchill finder tidspunktet dårligt valgt, idet Frankrig står over for at skulle ratificere Parisaftalerne. Labours forslag forkastes med 298 stemmer mod 268.

Kejser Bao Dai afslår en opfordring fra de bevæbnede sekter til at vende hjem fra Frankrig og afsætte premierminister Ngo Dinh Diem.

16. – »Labourrebellen« Aneurin Bevan udstødes af partiets parlamentsgruppe.

17. – Den amerikanske regering meddeler, at den vil anmode kongressen om $ 2.1 milliard, der skal anvendes til en forøgelse af det ikkekommunistiske Asiens produktivitet med ca. 33 % i løbet af 8 år.

Churchill kritiserer den amerikanske offentliggørelse 16/3 af Yaltadokumenterne, der dels indeholder unøjagtigheder, dels ved deres tidlige fremkomst kan vanskeliggøre fremtidige fortrolige forhandlinger.

18. – Det vesttyske forbundsråd godkender Parisaftalerne, der hermed har passeret begge kamre. Socialdemokraterne indanker Saartraktaten for forfatningsdomstolen.

19. – Præsident Eisenhower udpeger Harold Stassen til kommitteret for nedrustningen.

21. – Lederne af de bevæbnede sekter i Vietnam kræver, at premierminister Ngo Dinh Diem inden 5 dage danner et kabinet, der kan godkendes af sekterne.

24. – Udenrigsminister Molotov inviterer den østrigske forbundskansler Raab til Moskva for at drøfte Østrigs fredstraktat.

Det belgiske parlament giver regeringen sin støtte til nedskæring af statstilskuddene til de katolske skoler. Katolske skoleborn og studenter demonstrerer mod regeringen.

Viet-nams premierminister tilbyder de religiøse sekter samme betingelser ved demobiliseringen af deres styrker, som de regulære tropper får, nemlig støtte til tidligere soldater, der vender tilbage til civile erhverv.

25. – Sydafrikas regering meddeler, at den vil forøge antallet af dommere i appelretten fra 6 til 11. Man vil således bryde domstolens modstand mod apartheidspolitikkens indførelse i valgloven.

26. – Den engelske minister Nutting oplyser, at vestmagterne i F.N.s nedrustningskommission har foreslået en nedskæring af U.S.A.s væbnede styrker til 50 % og Englands og Frankrigs styrker til ca. 66 % mod at østmagternes hære nedbringes til den samme numeriske størrelse. Rusland har imidlertid villet opretholde sin talmæssige overlegenhed ved at foreslå en 33 % reduktion over hele linjen. Angående masseødelæggelsesvåbnene har Rusland foreslået ødelæggelse af bestående lagre men ikke forbud mod produktion.

Den belgiske skolelov (se 24/3) fremkalder voldsomme uroligheder i Bruxelles.

27. – Efter 4 dages forhandlinger ratificerer den franske republiks råd Parisaftalerne.

Det meddeles i Østtyskland, at folkepolitiet vil blive forstærket med 2-årig tjeneste for frivillige, der organiseres i særlige kampgrupper.

29. – Den østrigske forbundskansler Raab modtager den russiske indbydelse af 24/3.

Panamas nationalforsamling idømmer expræsident Guizado 10 års fængsel for at have været bagmand for mordet på præsident Coutesa 2/1.

30. – Udenrigsminister Eden meddeler Underhuset, at England d. 4/4 vil afslutte en ny overenskomst med Iraq og 5/4 tilslutte sig den tyrkisk-iraqiske pagt.

DANMARK

Januar 1955

4. – Forsvarsminister Rasmus Hansen udtaler til »Bergens Tidende« at Danmarks nuværende forsvarsbudget ikke sætter det i stand til at indfri alle de løfter, der er givet NATO, men nedskæringen af forsvarsbudgettet var en politisk nødvendighed på samme måde som afslaget på tilbudet om stationering af allierede luftstyrker i Danmark i fredstid.

På foranledning af kommissionen vedrørende landbrugets kreditforhold (»realkreditkommissionen«) har det statistiske departement foretaget en undersøgelse, der viser, at landbrugets samlede aktiver i juni 1954 udgjorde 20.2 milliarder kr. overfor en samlet gæld på 6.4 milliarder kr., hvoraf 5575 mill. kr. var prioritetsgæld.

Nationalbankens balance pr. 31.dec.1954 viser en nedgang i nettogælden til udlandet i december på 60 mill. kr. I løbet af 1954 er nationalbankens valutastilling forringet med 498 mill. kr.

8. – Folketingsmand A.Stæhr Johansen meddeler, at han i anledning af de sigtelser, der er rejst mod ham i forbindelse med Damico-sagen, vil anmode folketinget om orlov, til domstolenes afgørelse foreligger.

12. – Toldkommissionen holder møde med almindelig debat om regeringens toldlovforslag, hvis hovedlinie er overgang fra vægttold til værditold i forbindelse med forhøjelse af tolden på tekstilvarer og biler.

Ved indgangen til 1955 bestod den færøske fiskerflåde af 195 fartøjer (over 20 brt.) med en samlet tonnage på ca. 24.000 brt. I de sidste fem år har tonnagen været dalende.

Færøernes eksport nåede i 1954 op på 78 mill. kr. mod 64 mill. kr. i 1953.

13. – Sydslesvigsk Vælgerforening afviser ministerpræsident v. Hassels forslag om, at der nedsættes et rådgivende udvalg for mindretalsspørgsmål. Kun hvis mindretallet får sikkerhed for bortfald af 5 pct. klausulen ved næste landdagsvalg, er man rede til at forhandle om en overgangsløsning.

14. – Socialminister Strøm fremsætter forslag om lettere adgang til oprettelse af plejehjem for kronisk syge, endvidere fremsætter finansminister Kampmann forslag om en omlægning af chokolade- og sukkervareafgiften, hvorved afgiften af chokolade nedsættes og afgiften af sukkervarer forhøjes.

15. – I Europarådets ministerkomités fællesmøde med kul- og stålunionens øverste ledelse kritiserer økonomi- og arbejdsminister J.O. Krag det system med dobbeltpriser, som kul- og stålunionens lande praktiserer.

En overenskomst om vareudveksling mellem Danmark og Indonesien i 1955 forudser en import til Danmark til en værdi af ca. 130 mill. kr. Samtidig er der skabt muligheder for en dansk eksport til et beløb af ca. 35 mill. kr.

Statsminister Hans Hedtoft udtaler på et møde i Kalundborg, at man må indstille sig på en udskydelse af mange ønsker. Han erklærer, at regeringen ikke vil anlægge sin politik med henblik på valg i utide.

En betænkning fra arbejdsmarkedskommissionen foreslår særlige foranstaltninger til bekæmpelse af arbejdsløsheden i »arbejdsløshedsøerne« i Jylland. »Arbejdsløshedsøerne« omfatter 6 købstæder (Silkeborg, Hjørring, Randers, Aalborg, Horsens og Vejle) og 9 landkommuner. Byerne havde i 1951–54 en ledighed på gnstl. 12 %.

18. – Forsvarsminister Rasmus Hansen erklærer, at påstande i »Vestkysten« (v.) om, at regeringen forbereder stationering af allierede luftstyrker ad bagdøren, er opspind.

20. – I folketingets vareforsyningsudvalg gør den fungerende handelsminister J.O.Krag rede for forhandlingerne i Paris, hvor man enedes om at udvide liberaliseringen til 90 %, såsnart Frankrig har liberaliseret til 75 %, hvilket ventes at ske til april.

27. – De samvirkende Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger henstiller til regering og folketing, at

kreditstramningen lettes, og at der findes andre udveje for den nødvendige forbrugsbegrænsning. I henvendelsen kræves, at der føres en sådan økonomisk politik, at lønninger og prisniveau tilpasses efter eksportpriserne og eksporterhvervenes vilkår, og man vender sig mod toldforhøjelser.

28. – Nordisk Råds 3. samling åbnes i Stockholm. Professor Niels Herlitz, Sverige, vælges til præsident. I generaldebatten deltager statsminister Hans Hedtoft og folketingsmand Ole Bjørn Kraft, der afviser den russiske mistænkeliggørelse af Nordisk Råd.

Den dansk-svenske handelsaftale, der udløber med udgangen af januar, er blevet forlænget for et år.

Detailpristallet for januar stiger til 388 (1914 = 100), 6 points mere end i oktober 1954. Særpristallet, hvorefter lønningerne reguleres, beregnes til 386, 5 points mere end i oktober, hvilket giver både arbejdere og tjenestemænd en portion dyrtidstillæg fra henholdsvis 1. marts og 1. april.

29. – Statsminister Hans Hedtoft afgår ved døden i Stockholm, 51 år gammel.

Det meddeles, at den europæiske kul- og stålunions øverste myndighed har indbudt den danske regering til at sende delegerede til Luxembourg for at drøfte de stålpriser, som unionens eksportlande kræver på det danske marked.

Februar 1955

1. – Kongen udnævner den konstituerede statsminister, udenrigsminister H. C. Hansen, til statsminister og bestemmer, at han tillige fortsat skal beklæde stillingen som udenrigsminister.

2. – Den tyske charge d'affaires overrækker stats- og udenrigsminister H. C. Hansen en note, hvori den tyske forbundsregering foreslår den danske regering, at der i nær fremtid optages forhandlinger med det formål at klarlægge mindretallenes rettigheder syd og nord for grænsen.

Stats- og udenrigsministeren udtaler, at han personlig mener, at der er grund til at hilse forbundsregeringens initiativ med tilfredshed. Han tilføjer, at det er en kendt sag ikke blot i Danmark, men også i Bonn, at der i folketinget er almindelig enighed om at afvise tanken om en mindretalstraktat med Tyskland, ligesom der er enighed om, at en erklæring om grænsen er ufornøden og uønskelig.

Nationalbankens valutastilling forbedredes i januar med 13 mill. kr., hvorefter valutagælden udgjorde 159 mill. kr.

3. – Nordisk Råds 3. samling i Stockholm slutter, efter at der er vedtaget i alt 16 henstillinger til regeringerne.

7. – Formanden for Grosserer-Societetets Komite, direktør C. V. Jernert, og tidligere formand for Industrirådet, direktør H. P. Christensen, ankommer til Luxembourg, hvor de skal forhandle med den europæiske kul- og stålunions ledelse i anledning af den danske kritik af dobbeltprissystemet.

8. – Statsminister H. C. Hansen afgiver i folketinget en erklæring, hvori det hedder, at afdøde statsminister Hans Hedtofts tale ved folketingets åbning den 5. oktober 1954 stadig er grundlaget for regeringens politik. Han tilføjer, at regeringen i særlig grad vil have opmærksomheden rettet mod enhver mulighed for at styrke valutastillingen, og tilbyder fordomsfri forhandling på alle lovgivningens områder.

9. – Det udenrigspolitiske nævn tiltræder, at regeringen modtager den tyske forbundsregerings indbydelse til forhandling om mindretallenes rettigheder nord og syd for grænsen.

Finansminister Kampmann fremsætter forslag om en teknisk revision af lovgivningen vedrørende beskatningen af spiritus, vin og øl.

10. – Justitsminister Hans Hækkerup fremsætter forslag om ophævelse af retsplejeudvalget og ændringer i rets- og politikredsinddelingen. Ved det sidste forslag udvides antallet af underretskredse og underretsdommere udenfor København med 12, medens antallet af politikredse og politimestre nedsættes med

5. Desuden foreslås Københavns Byret udvidet med 3 dommere.

Fra Thorshavn meddeles, at lagtinget i 1955 skal fremskaffe 1.5 mill. kr. til hjælp til fiskerne i form af garanteret minimumshyre og tilskud til salgsprisen for ilandbragt færøsk fisk. Udgifterne agtes dækket ved en særlig eksportafgift på sild, klipfisk og saltfisk samt ved forhøjelse af toldafgifter.

11. – Udenrigsministeriet nedsætter et udvalg til at overveje en eventuel revision af FN-pagten, hvilket spørgsmål ventes optaget på dagsordenen for FN's næste plenarforsamling.

Folketingsudvalget, der har gennemgået den parlamentariske kommissions beretninger, indstiller enstemmigt, at der ikke rejses rigsretsanklage for forhold ved besættelsen den 9. april 1940 eller i besættelsestiden. Venstres medlemmer i udvalget udtaler dog, at de ansvarlige ministre ikke har taget det fornødne hensyn til de alarmerende indberetninger fra det danske gesandtskab i Berlin i dagene forud for den 9. april, og at det er uforståeligt, at de ikke på et tidligere tidspunkt orienterede det udenrigspolitiske nævn og partiformændene, ligesom de er af den opfattelse, at den daværende regering ikke efterkom påbudet i folketingets beslutning af 19. januar 1940 om med de til rådighed stående midler at hævde og værne rigets fred og uafhængighed. De konservative medlemmer Poul Møller og Tesdorpf gør den samme betragtning gældende og vender sig iøvrigt stærkt mod daværende forsvarsminister Alsing Andersens dispositioner. De mener dog ikke, det vil være rigtigt at rejse tiltale mod Alsing Andersen, hvis forhold ikke vil kunne bedømmes uden samtidig bedømmelse af afdøde statsminister Staunings, afdøde udenrigsminister Munchs og afdøde viceadmiral Rechnitzers forhold. Et tredie mindretal i udvalget, den konservative Thestrup, begrunder i en særudtalelse, hvorfor han ikke mener, der bør rejses rigsretsanklage.

Folketinget vedtager enstemmigt forslaget om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m.v., idet dog kommunisterne undlader at stemme.

Voldgiftsretten i den såkaldte sojlehussag frifinder statsbanerne for fabrikant Harry Jacobsens erstatningskrav på 100.000 kr., men omkostningerne ved voldgiftsrettens nedsættelse skal udredes af statsbanerne som udtryk for, at der fra statsbanernes side er begået fejl, som kunne og burde være undgået.

15.– Regeringen fremsætter sine skattereformforslag i alt væsentligt i samme skikkelse som i fjor, men finansminister Kampmann udtaler, at regeringen, hvis det er nødvendigt for at opnå et resultat, er villig til at opgive ønsket om at få fradragsretten begrænset. Finansministeren fremsætter endvidere forslag om udskydelse af den 11. almindelige vurdering til ejendomsskyld og grundskyld fra 1. oktober 1955 til 1. oktober 1956.

Forhandlingerne mellem sammenslutningen af landbrugets arbejdsgiverforeninger og fagforbundene om en nedsættelse af arbejdstiden i landbruget ender resultatløst, idet arbejdsgiverne blankt afviser arbejdernes krav.

Det meddeles, at den konservative folketingsgruppe har besluttet at støtte regeringens forslag om forhøjelse af tolden på tekstilvarer.

16. – Der er opnået enighed med Argentina om en 5-årig handelsaftale. Hovedtrækkene i aftalen er en årlig vareudveksling på ca. 60 mill. kr. hver vej, en udligningsordning for den danske gæld til Argentina på henved 80 mill. kr. og ydelse af en dansk kredit på industrivarer på over 100 mill. kr.

Socialdemokrater og konservative erklærer i toldkommissionen, at de anser regeringens forslag om forhøjelse af tolden på tekstilvarer for modent til folketingsbehandling. De andre partiers repræsentanter i kommissionen mener, at toldkommissionen bør afslutte sit arbejde på normal måde og afgive betænkning om regeringsforslaget.

Det meddeles, at frigivelsen af 38% af dollarimporten træder i kraft den 23. februar.

17. – Udenrigsministeriet offentliggør noteudvekslingen med den rumænske regering i anledning af chaufføren Ion Cimpus flugt fra det rumænske gesandtskab i København.

18. Folketinget afslutter en 2-dages debat om indstillingen fra udvalget vedrørende den parlamentariske kommissions beretninger. Indstil-

lingen (se 11/2) vedtages med 153 stemmer mod 8 (k), medens 3 – venstremændene Ladefoged og Anders Andersen samt Alsing-Andersen undlader at stemme.

22. – Folketinget foretager 1. behandling af indenrigs- og boligminister Kjærbøls forslag om at forhøje udligningsfondens tilskud til sygehusene fra 12 kr. pr. indbygger og 6.40 kr. pr. sygedag til henholdsvis 13,50 og 7 kr. Forslaget anbefales af partiernes ordførere, medens fhv. finansminister Thorkil Kristensen erklærer, at han vil stemme imod forslaget, hvis det kommer til afstemning.

Folketinget vedtager ved 3. behandling enstemmigt (4. k. undlader at stemme) forslaget om ændringer i toldloven, hvorved der indføres toldfrihed for visse råstoffer.

Regeringen forhandler med repræsentanter for landbo- og husmandsforeningerne i anledning af henvendelsen af 27. januar.

Justitsminister Hans Hækkerup giver anklagemyndigheden ordre til at rejse bagvaskelsessag mod cand. mag. Jon Galster for hans sigtelser mod nuværende og afdøde politikere for deres holdning i forbindelse med besættelsen.

23. – Salget af det nye præmieobligationslån på 100 mill. kr. har i de 4 måneder oktober 1954–januar 1955 udgjort 47 mill. kr. Samtidig meddeles, at præmieopsparingen i 1954 androg 43 mill. kr., der dog kun delvis repræsenterer nyopsparing.

24. – Folketinget vedtager ved 3. behandling enstemmigt forslaget om lettere adgang til oprettelse af plejehjem for kronisk syge.

25. – Det meddeles, at der mellem socialdemokraterne og de konservative er truffet aftale om, at forslaget om højere told på tekstilvarer ikke skal fremsættes foreløbigt.

26. – Statsminister H. C. Hansen indbyder gruppeformændene i folketinget til et møde i statsministeriet den 2. marts for at drøfte den økonomiske situation.

28. – De dansk-tyske mindretalsforhandlinger indledes i København.

Marts 1955

1. – Folketinget foretager 1. behandling af forslag om forlængelse af forbudet mod, at ikkenoterede aktieselskaber yder lån til aktionærer, bestyrelsesmedlemmer og direktører. Ordførerne for venstre og det konservative folkeparti samt Johs. Christiansen (r.v.) giver udtryk for betænkelighed ved uændret forlængelse.

2. – Efter mødet med gruppeformændene udtaler statsminister H. C. Hansen, at regeringen har orienteret partierne om regeringens skøn med hensyn til den kommende valutaudvikling og gjort opmærksom på, at udsigten til en yderligere forringelse af valutasituationen må foranledige nye indgreb fra folketinget og regeringen. Han bebuder, at regeringen i løbet af ca. 14 dage vil fremsætte forslag, der tilsigter opsugning eller neutralisering af ca. 400 mill. kr.

Finansminister Kampmann fremsætter forslag om teknisk revision af tobaksafgifterne.

Justitminister Hans Hækkerup fremsætter forslag til lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab. Forslagets hovedsynspunkt er, at øgede muligheder for sociale hjælpeforanstaltninger overfor vordende mødre må foretrækkes fremfor udvidet adgang til svangerskabsafbrydelse. I forbindelse med justitsministerens forslag fremsætter socialminister Strøm forslag om ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner og forslag om ændrede regler for udbetaling af børnebidrag.

Nationalbankens balance viser, at finansministeriet i løbet af februar forøgede sit træk på banken fra 289 til 517 mill. kr. Samtidig forøgedes nationalbankens valutagæld med 94 til 253 mill. kr., hovedsagelig på grund af en indbetaling til den internationale valutafond.

3. – Folketinget vedtager ved 3. behandling forslaget om at udskyde ejendoms- og grundskyldsvurderingen med 119 stemmer mod 5, medens 6 undlader at stemme.

4. – Regeringen forhandler med De samvir-

kende Fagforbunds forretningsudvalg om de påtænkte forbrugsbegrænsende foranstaltninger.

5. – Udenrigsministeriet meddeler om de dansk-tyske forhandlinger i København vedr. mindretallenes stilling nord og syd for grænsen, at drøftelserne har ført til, at hver af de to delegationer har udarbejdet forslag vedrørende mindretallet i sit eget land, som den agter at anbefale over for sin regering. Det tilføjes, at drøftelserne i nær fremtid skal afsluttes i Bonn, efter at regeringerne har overvejet delegationernes forslag.

Den radikale gruppeformand, Jørgen Jørgensen (Lejre), udtaler, at skal der skaffes 400–500 mill. kr. ved afgiftsforhøjelser, må det være en selvfølge, at disse forhøjelser ikke påvirker pristallet.

8. – Regeringen nedsætter en atomenergikommission med professor Niels Bohr som formand. Kommissionen skal forberede en aktiv indsats fra dansk side for udnyttelse af atomenergien til samfundsgavnlige formål.

Trafikminister Carl Petersen fremsætter forslag om forlængelse og forhøjelse af statsgarantien til SAS.

9. – Ifølge handels- og betalingsaftalen med Polen for 1955 skal Polen levere 420.000 tons kul og koks eller noget lignende som i 1953 og 1954. Iøvrigt balancerer import- og eksportkontingenter med 55–60 mill. kr. Ved overskridelse af kontingenterne skal udligningen ske ved betaling af frie sterling.

Dansk Arbejdsmands Forbund sender Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger første strejkevarsel. Strejkevarslet motiveres med, at det ikke hidtil er lykkedes at nå noget som helst resultat vedrørende forbundets krav om forkortelse af arbejdstiden.

10. – Økonomi- og arbejdsminister J. O. Krag redegør i folketinget for den økonomiske årsoversigt. Efter denne må man regne med, at der i 1955, såfremt intet foretages for at forhindre det, vil opstå et betydeligt underskud på vare- og tjenestebalancen, og at det ikke kan udelukkes, at trækket på valutabeholdningen bliver af samme størrelse som i 1954, ca. 500 mill. kr. Ved dette skøn er ikke taget hensyn til en eventuel yderligere forringelse af bytteforholdet overfor udlandet.

Folketinget behandler en forespørgsel til trafikministeren og handelsministeren fra venstre og det konservative folkeparti, der spørger, om ministrene vil foranledige, at private håndværksmestre og kooperative håndværksvirksomheder ligestilles ved licitationer, der afholdes i forbindelse med offentligt finansierede arbejder. Udgangspunktet for forespørgslen er licitationen over snedkerarbejdet ved Slagelse banegård, der tidligere er fremdraget i folketingets spørgetime af ordføreren for forespørgerne, Ninn-Hansen (k.f.).

I Københavns borgerrepræsentation vedtager socialdemokratiet mod de øvrige partiers stemmer at forhøje skatteudskrivningen fra 125 til 130 % af grundbeløbet.

11. – Jørgen Jørgensen (Lejre) fremsætter på det radikale venstres vegne forslag til lov om folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af konventionen om Vesttysklands genoprustning og optagelse i NATO.

12. – Finansminister Kampmann forelægger folketinget regeringens plan til bekæmpelse af valutakrisen. Det vigtigste led i planen er et forslag om omsætningsafgift på manufakturvarer, fodtøj og andre lædervarer samt bijouteri og legetøj. I forslaget er tillige indarbejdet de bestående afgifter på guld-, sølv- og platinvarer, ure og radioapparater o.s.v. Afgiften, der foreslås opkrævet i 2 år, anslås at ville indbringe ca. 275 mill. kr. årligt, hvoraf 25–30 mill. kr. dog falder på de allerede eksisterende afgifter. Provenuet af afgiften skal ikke indgå i statskassen, men forelobig indsættes i nationalbanken og danne grundlag for udstedelse af sparebeviser til skatteyderne, hvorved man vil opnå, at pristallet ikke stiger som følge af afgiften. Sparebevisernes størrelse gradueres efter indkomsten, men beløbet kan dog ikke overstige 280 kr. årligt (for skattepligtige indkomster over 20.000 kr.). Til personer med indkomster under 4.000 kr. udstedes ikke sparebeviser, men de pågældende får kompensation for afgiften i form af et kontant beløb og nedsættelse af den fælleskommunale indkomstskat. Indløsningen af sparebeviserne, der forrentes med godt 4½ %, skal begynde i 1962

og slutte i 1971. Foruden den nye omsætningsafgift foreslås en række afgiftsforhøjelser, som tilsammen anslås at ville indbringe ca. 180 mill. kr. årligt. Også dette beløb skal indsættes på opsparingskontoen i nationalbanken, og hvad der måtte blive tilovers, efter at sparebeviserne er indløst, skal afskrives på statens reguleringskonto i nationalbanken. I planen indgår også bortfald af statstilskuddet til nedbringelse af mælkeprisen, men besparelserne herved vil delvis blive opvejet af en forøgelse af børnetilskudene. Ialt anslår finansministeren provenuet af de nye afgifter og afgiftsforhøjelserne samt besparelserne til ca. 500 mill. kr. årligt, men herfra går ca. 45 mill. kr. til forhøjelse af børnetilskud og erstatning til de grupper af mindrebemidlede, som man ønsker at holde skadesløse for de foreslåede afgifter.

Finansministeren fremsætter også forslag til lov om investeringsfond og bebuder i denne forbindelse en stramning af reglerne for ekstraordinære afskrivninger og opgørelse af varelagre, og landbrugsminister Smørum fremsætter forslag om lån til visse landmænd, der i høståret 1954 har lidt væsentlige tab som følge af ekstraordinært stort nedbør.

14. – Efter at der i folketingsudvalget er opnået enighed mellem s, r.v. og fhv. finansminister Thorkil Kristensen (v.) om regeringens forslag om forbrugsbegrænsende foranstaltninger med nogle ændringer, hvoraf den vigtigste er, at fodtøj udgår af listen over afgiftspligtige varer, færdigbehandler tinget fem af de fremsatte forslag, der ved 3. behandling alle vedtages med 89 stemmer (s., r.v. og Thorkil Kristensen) mod 86 (v., k.f., k. og rf.). Det drejer sig om følgende: forslag til lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger (omsætningsafgiften m.m.), forslag til lov om forskellige forbrugsafgifter, forslag til lov om forhøjelse af benzinafgifterne, forslag til lov om ændring i toldloven (forhøjelse af tolden på kaffe og te) og forslag til lov om ændring af lov om afgift af konsum-is.

15. – Den konservative folketingsmand dommer Thestrup anbefaler i en tale i Studenterforeningen overgang til topartisystemet.

16. – Nationalbanken skriver i sin årsberetning, at det ikke er hensigtsmæssigt at anvende pengepolitikken som hovedmiddel overfor de nuværende vanskeligheder, idet den rammer de produktive investeringer i de valutaskabende erhverv, medens opgaven må være at begrænse forbruget. Den nærmeste tids bestræbelser må derfor samle sig om at tilvejebringe et større overskud på statsbudgettet.

17. – Danmarks, Islands, Norges og Sveriges udenrigsministre afslutter et to dages møde i Oslo, hvor de bl. a. har drøftet nedrustningproblemet og bestræbelserne for at udnytte atomenergien til fredelige formål. I et communique hedder det endvidere, at udenrigsministrene gav udtryk for Nordens store bekymring over, at stadig flere lande for at støtte deres egen skibsfart gennemfører flagdiskriminerende foranstaltninger, herunder især de stigende tendenser til at anvende bestemmelser om transport på egne skibe. Der var enighed om at styrke bestræbelserne for at opretholde den hævdvundne adgang for alle nationers handelsflåder til fri konkurrence på havet.

Socialminister Strøm fremsætter forslag om en særlig ydelse til alders- og invalidepensionister m.fl., og justitsminister Hans Hækkerup fremsætter forslag til lov om straf for folkedrab.

Ved folketingets 1. behandling af forslaget om fortsat ydelse af statsgaranti til SAS går den konservative ordfører Gottschalck-Hansen mod den foreslåede forhøjelse af garantien.

18. – Ved folketingets 2. behandling af forslag om ændringer i retsplejeloven forkastes et konservativt-radikalt ændringsforslag om at bevare retsplejeudvalget med 72 stemmer (s., v. og rf.) mod 38 (k.f., r.v. og k.).

22. – Justitsminister Hans Hækkerup fremsætter forslag om visse domfældtes retsstilling. Det drejer sig om generhvervelse af rettigheder for ca. 2000 personer, der er dømt efter straffelovstillægget af 1945 eller efter værnemagerloven.

Folketinget vedtager ved 3. behandling enstemmigt forslaget om teknisk revision af beskatningen af øl, vin og spiritus og foretager derefter 2. behandling af forslag til lov om tilsyn med monopol og konkurrencebegræns-

ning. Der er i udvalget opnået enighed mellem de 4 store partier om en række ændringer, der alle vedtages uden afstemning. Af ændringerne kan nævnes, at det foreslåede direkte forbud mod eksklusive aftaler, boykot o.lign. udgår, og at forbudet mod faste bruttopriser formuleres således, at aftaler, vedtagelser og bestemmelser om bindende bruttopriser ikke må håndhæves, medmindre udtrykkelig godkendelse fra monopoltilsynet foreligger, d.v.s. at uden en sådan godkendelse er bruttopriserne kun vejledende.

23. – Dansk Arbejdsmands Forbund sender Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger andet strejkevarsel, der træder i kraft den 2. april, hvis der ikke forinden er fundet en løsning af spørgsmålet om arbejdstiden i landbruget. Varslet omfatter 79 større gårde fordelt over hele landet.

24. – Finansminister Kampmann fremsætter forslag til tillægsbevillingslov for 1954–55. De samlede driftsindtægter på finanslov og tillægsbevillingsforslag andrager 3396 mill. kr. og driftsudgifterne 3363 mill. kr.

Folketinget vedtager ved 3. behandling enstemmigt forslaget om teknisk revision af tobaksbeskatningen.

25. – Stats- og udenrigsminister H. C. Hansen fremsætter forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af Vesttysklands tiltrædelse af Den nordatlantiske Traktat samt forslag til lov om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker. Med hensyn til det sidste forslag bemærker han, at selve spørgsmålet om der skal stationeres styrker fra et Atlantland på et andet Atlantlands territorium fortsat skal afgøres ved særaftaler, og at regeringens stilling til fredstidsstationering er uændret.

Folketinget færdigbehandler de resterende forslag vedrørende forbrugsbegrænsning samt forslaget om tilsyn med monopol og konkurrencebegrænsning, der vedtages enstemmigt med 169 stemmer, idet dog 6 rf. undlader at stemme. Forinden stiller retsforbundet ændringsforslag om, at loven affattes i overensstemmelse med det af retsforbundet tidligere fremsatte forslag til lov om oprettelse af et næringsfrihedsråd, men dette forkastes med 170 stemmer mod 6.

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdergiverforeninger sender Dansk Arbejdsmands Forbund første lockout-varsel som svar på forbundets strejkevarsel overfor 79 større gårde.

29. – De dansk-tyske forhandlinger om mindretallenes stilling afsluttes ved et møde i Bonn, i hvilket stats- og udenrigsminister H. C. Hansen og forbundskansler dr. Adenauer deltager. Under forhandlingerne er der udarbejdet to i alle væsentlige punkter enslydende erklæringer om de pågældende mindretalsrettigheder i almindelighed, som delegationerne vil anbefale deres regeringer at forelægge for de respektive parlamenter til godkendelse. Med hensyn til spørgsmålet om det danske mindretals repræsentation i landdagen i Kiel har den slesvig-holstenske landsregering meddelt forbundsregeringen, at den vil virke for, at landdagen snarest muligt træffer beslutning om at undtage det danske mindretal fra landdagsvalglovens 5 pct. klausul. Hvad skolespørgsmålene angår, har landsregeringen i Kiel erklæret sig rede til fremtidig på ny at fastsætte tilskuddene til det danske mindretals skoler til 80 % af udgifterne til en elev i de offentlige folkeskoler i Slesvig-Holsten, og man er endvidere rede til at give mindretallet tilladelse til at oprette videregående almendannende skoler med mulighed for at afholde anerkendte eksaminer. Den danske regering vil på sin side forelægge folketinget forslag om, at bestemmelsen om, at skoler med tysk undervisningssprog ikke har ret til at afholde statskontrolerede eksaminer, snarest muligt ophæves, og den vil, hvis et sådant forslag vedtages, give det tyske mindretal tilladelse til at oprette videregående almendannende skoler med mulighed for at afholde eksaminer.

Folketinget vælger enstemmigt professor, dr. jur. Stephan Hurwitz til ombudsmand med 140 stemmer; 4 (k.) undlader at stemme.

Folketinget vedtager ved 3. behandling forslaget om ændringer i retsplejeloven (herunder ophævelse af retsplejeudvalget) med 140 stemmer, medens 19 undlader at stemme.

Ved folketingets 2. behandling af forslag om ændring i lov om sygehusvæsenet foreligger en

indstilling fra udvalget med undtagelse af Thorkil Kristensen (v) om at forhøje maksimalprocenten for tilskudet til en kommune fra 75 til 80 % og at yde Københavns amtskommune et ekstraordinært tilskud i 1955–56 på 750.000 kr. på grund af den store befolkningstilvækst i amtet. Indenrigs- og boligminister Kjærbøl oplyser, at pengene vil blive skaffet gennem en 10 % forhøjelse af den fælleskommunale indkomstskat.

30. – Folketinget færdigbehandler finanslovforslaget for 1955–56, der vedtages med 136 stemmer mod 8 (k.), medens 5 (rf.) undlader at stemme. Med de vedtagne ændringer forøges det budgetterede overskud fra 288 til 631 mill. kr. Under debatten bebuder Bertel Dahlgaard, at det radikale venstre vil stille forslag om forhandlinger mellem regering og folketing, nationalbanken og organisationerne om en koordinering af disse tre magtfaktorers økonomiske politik.

31. – Den slesvig-holstenske regering fremsætter i landdagen forslaget om ophævelse af 5 % klausulen for nationale mindretalspartier.

Folketinget færdigbehandler forslagene om en særlig ydelse til alders- og invalidepensionister m.fl. og forslaget om ændringer i lov om sygehusvæsenet. Dette sidste vedtages med 143 stemmer mod 6 (rf.).